

V Bruseli 23. 2. 2022
COM(2022) 71 final

ANNEX

PRÍLOHA

k návrhu

SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ)
2019/1937**

{SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} - {SWD(2022) 39 final} -
{SWD(2022) 42 final} - {SWD(2022) 43 final}

PRÍLOHA

ČASŤ I

1. PORUŠENIE PRÁV A ZÁKAZOV, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU MEDZINÁRODNÝCH DOHÔD O ĽUDSKÝCH PRÁVACH

1. Porušenie práva osôb disponovať svojimi prírodnými zdrojmi a práva nebyť zbavený prostriedkov životnej existencie v súlade s článkom 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
2. Porušenie práva na život a bezpečnosť v súlade s článkom 3 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;
3. Porušenie zákazu mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania v súlade s článkom 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;
4. Porušenie práva na slobodu a bezpečnosť v súlade s článkom 9 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;
5. Porušenie zákazu svojvoľného alebo nezákonného zasahovania do súkromného a rodinného života, domova alebo korešpondencie a zákazu útokov na ich povesť, a to v súlade s článkom 17 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;
6. Porušenie zákazu zasahovania do slobody myslenia, svedomia a náboženského vyznania v súlade s článkom 18 Všeobecnej deklarácie ľudských práv;
7. Porušenie práva na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, a to vrátane práva na spravodlivú mzdu, dôstojný život, bezpečné a zdravie prospešné pracovné podmienky a rozumné vymedzenie pracovného času v súlade s článkom 7 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
8. Porušenie zákazu obmedzovania prístupu pracovníkov k primeranému bývaniu, ak im ubytovanie poskytuje spoločnosť, a zákazu obmedzovania prístupu pracovníkov k primeranej výžive, oblečeniu a k vode a hygiene na pracovisku v súlade s článkom 11 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
9. Porušenie práva dieťaťa, aby jeho najlepšie záujmy boli prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek rozhodnutiach a činnostiach týkajúcich sa detí v súlade s článkom 3 Dohovoru o právach dieťaťa; Porušenie práva dieťaťa na jeho rozvoj v najvyššej možnej miere v súlade s článkom 6 Dohovoru o právach dieťaťa; Porušenie práva dieťaťa na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravotného stavu v súlade s článkom 24 Dohovoru o právach dieťaťa; Porušenie práva na sociálne zabezpečenie a práva na primeranú životnú úroveň v súlade s článkami 26 a 27 Dohovoru o právach dieťaťa; Porušenie práva na vzdelanie v súlade s článkom 28 Dohovoru o právach dieťaťa; Porušenie práva dieťaťa na ochranu pred všetkými formami sexuálneho vykorisťovania a sexuálneho zneužívania a práva na ochranu pred únosom, predávaním alebo nezákonným premiestňovaním na iné miesto alebo z ich krajiny na účely vykorisťovania, a to v súlade s článkami 34 a 35 Dohovoru o právach dieťaťa;
10. Porušenie zákazu zamestnávania detí vo veku nižšom ako vek skončenia povinnej školskej dochádzky a v žiadnom prípade nižšom ako 15 rokov okrem prípadov, ak sa tak stanovuje v právnych predpisoch miesta zamestnania v súlade s článkom 2 ods. 4

a článkami 4 až 8 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o minimálnom veku na prijatie do zamestnania, 1973 (č. 138);

11. Porušenie zákazu detskej práce v zmysle článku 32 Dohovoru o právach dieťaťa vrátane najhorších foriem detskej práce (osôb vo veku do 18 rokov) v súlade s článkom 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182). To zahŕňa:
  - a) všetky formy otroctva alebo praktiky podobné otroctvu, ako sú predaj a obchodovanie s deťmi, dlhové otroctvo a nevoľníctvo, ako aj nútená alebo povinná práca vrátane núteného alebo povinného náboru detí s cieľom využívať ich v ozbrojených konfliktoch;
  - b) využívanie, získavanie alebo ponúkajúce dieťaťa na prostitúciu, na výrobu pornografie alebo na pornografické predstavenia;
  - c) využívanie, získavanie a ponúkajúce dieťaťa na nezákonnú činnosť, najmä na výrobu omamných a psychotropných látok a obchodovanie s nimi;
  - d) práca, ktorá by svojou povahou alebo okolnosťami, za ktorých sa vykonáva, mohla ohroziť zdravie, bezpečnosť alebo morálku dieťaťa;
12. Porušenie zákazu nútenej práce; to zahŕňa každú prácu alebo službu, ktorá sa od ktorejkoľvek osoby vymáha pod hrozbou akéhokoľvek trestu a na ktorú sa nazývaná osoba neponúkla dobrovoľne, napríklad v dôsledku dlhového otroctva alebo obchodovania s ľuďmi; nútená práca nezahŕňa žiadnu prácu alebo službu, ktorá je v súlade s článkom 2 ods. 2 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o nútenej práci, 1930 (č. 29) alebo v súlade s článkom 8 ods. 3 písm. a), b) a c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
13. Porušenie zákazu všetkých foriem otroctva, praktík podobných otroctvu, nevoľníctva a foriem nadvlády alebo útlaku na pracovisku, ako sú hospodárske alebo sexuálne vykorisťovanie a ponižovanie v súlade s článkom 4 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a článkom 8 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach;
14. Porušenie zákazu obchodovania s ľuďmi v súlade s článkom 3 Palermského protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, najmä so ženami a deťmi, ktorým sa dopĺňa Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu;
15. Porušenie práva na slobodu združovania, zhromažďovania, práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať v súlade s článkom 20 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, článkami 21 a 22 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, článkom 8 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ako aj v súlade s Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87) a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98), a to vrátane týchto práv:
  - a) právo pracovníkov slobodne zakladať odborové organizácie alebo pristupovať do nich;
  - b) založenie odborových organizácií, prístupenie do nich a členstvo v nich sa nesmie použiť ako dôvod neopodstatnenej diskriminácie ani odvetných opatrení;

- c) právo organizácie zamestnancov na slobodnú činnosť v súlade so svojimi stanovami a pravidlami bez zasahovania zo strany verejných orgánov;
  - d) právo na štrajk a právo na kolektívne vyjednávanie;
16. Porušenie zákazu rozdielneho zaobchádzania v zamestnaní, pokiaľ to nie je odôvodnené požiadavkami zamestnania v súlade článkom 2 a článkom 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o rovnakom odmeňovaní, 1951 (č. 100), článkom 1 a článkom 2 Dohovoru o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111) a článkom 7 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach; medzi rozdielne zaobchádzanie patrí najmä vyplatenie rozdielnej odmeny za prácu rovnakej hodnoty;
17. Porušenie zákazu zadržovania primeraného existenčného minima v súlade s článkom 7 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
18. Porušenie zákazu spôsobovania akejkoľvek hmotnej degradácie životného prostredia, ako je škodlivá zmena pôdy, znečistenie vody alebo ovzdušia, škodlivé emisie alebo nadmerná spotreba vody alebo iný vplyv na prírodné zdroje, ktorý
- a) poškodzuje prírodný základ na konzerváciu a výrobu potravín alebo
  - b) bráni osobám v prístupe k bezpečnej a čistej pitnej vode, alebo
  - c) sťažuje prístup osôb k sanitárnym zariadeniam alebo ich ničí, alebo
  - d) poškodzuje zdravie osôb, bezpečnosť osôb, bežné používanie nehnuteľnosti alebo pozemku, alebo riadne vykonávanie hospodárskej činnosti osobami, alebo
  - e) vplýva na ekologickú integritu, napr. odlesňovanie,
- a to v súlade s článkom 3 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, článkom 5 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a článkom 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
19. Porušenie zákazu nezákonného vyst'ahovania alebo zaberania pôd, lesov a vôd pri nadobúdaní, zveľaďovaní alebo inom používaní pôd, lesov a vôd, a to aj odlesňovaním, použitie ktorých sa zabezpečuje živobytie osôb podľa článku 11 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach;
20. Porušenie práva pôvodného obyvateľstva na pôdu, územia a zdroje, ktoré tradične vlastnili, na ktorých pôsobili alebo ktoré inak používali alebo získali v súlade s článkom 25, článkom 26 ods. 1 a ods. 2, s článkom 27 a článkom 29 ods. 2 Deklarácie OSN o právach pôvodného obyvateľstva;
21. Porušenie zákazu alebo práva, na ktoré sa nevzťahujú body 1 až 20, ale ktoré sú súčasťou dohôd o ľudských právach uvedených v oddiele 2 tejto časti, ktoré priamo poškodzuje právny záujem chránený v uvedených dohodách, a to za predpokladu, že dotknutá spoločnosť mohla primerane určiť riziko takéhoto poškodenia a všetky vhodné opatrenia, ktoré sa majú prijať s cieľom dodržiavať povinnosti uvedené v článku 4 tejto smernice, zohľadňujúc všetky relevantné okolnosti svojich prevádzok, ako sú sektorové a prevádzkové súvislosti.

2. DOHOVORY O ĽUDSKÝCH PRÁVACH ZÁKLADNÝCH SLOBODÁCH

- Všeobecná deklarácia ľudských práv,
- Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
- Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
- Dohovor o zabránení a trestaní zločinu genocídia,
- Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,
- Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie,
- Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien,
- Dohovor o právach dieťaťa,
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- Deklarácia OSN o právach pôvodného obyvateľstva,
- Deklarácia OSN o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám,
- Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu a Palermský protokol o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, najmä so ženami a deťmi doplňujúci Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu,
- Deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o základných zásadách a právach pri práci,
- Tripartitná deklarácia Medzinárodnej organizácie práce o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky.
- Základné dohovory Medzinárodnej organizácie práce:
  - Dohovor o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať, 1948 (č. 87),
  - Dohovor o vykonávaní zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať, 1949 (č. 98),
  - Dohovor o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) a jeho protokol z roku 2014,
  - Dohovor o zrušení nútenej práce, 1957 (č. 105),
  - Dohovor o minimálnom veku, 1973 (č. 138),
  - Dohovor o najhorších formách detskej práce, 1999 (č. 182),
  - Dohovor o rovnakom odmeňovaní pracujúcich mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty, 1951 (č. 100),
  - Dohovor o diskriminácii (v zamestnaní a povolani), 1958 (č. 111).

ČASŤ II

PORUŠENIA MEDZINÁRODNE UZNÁVANÝCH CIEĽOV A ZÁKAZOV, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU DOHOVOROV V ENVIRONMENTÁLNEJ OBLASTI

1. Porušenie povinnosti prijímať opatrenia na vylúčenie alebo na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov využívania biologických zdrojov na biologickú diverzitu v súlade s článkom 10 písm. b) Dohovoru o biologickej diverzite z roku 1992 a [so zreteľom na možné zmeny v súvislosti s Dohovorom OSN o biologickej diverzite z roku 2020], a to vrátane povinností v rámci Kartagenského protokolu o vývoji, zaobchádzaní, preprave, používaní, preprave a uvoľnení živých modifikovaných organizmov a v rámci Nagojského protokolu o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania k Dohovoru o biologickej diverzite z 12. októbra 2014;
2. Porušenie zákazu dovozu alebo vývozu bez povolenia v prípade každého druhu uvedeného v prílohe k Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) z 3. marca 1973, a to v zmysle článkov III, IV a V;
3. Porušenie zákazu výroby výrobkov obsahujúcich ortuť podľa článku 4 ods. 1 a prílohy A časti I k Minamatskému dohovoru o ortuti z 10. októbra 2013 (ďalej len „Minamatský dohovor“),
4. Porušenie zákazu použitia ortuti a zlúčenín ortuti vo výrobných procesoch v zmysle článku 5 ods. 2 a prílohy B časti I k Minamatskému dohovoru od dátumu vyraďovania uvedeného v dohovore pre príslušné výrobky a procesy,
5. Porušenie zákazu spracovania ortuťového odpadu v rozpore s ustanoveniami článku 11 ods. 3 Minamatského dohovoru;
6. Porušenie zákazu výroby a používania chemikálií v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) bodu i) a prílohy A Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach z 22. mája 2001 (ďalej len „dohovor o POL“) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45 – 77);
7. Porušenie zákazu nakladania s odpadom, jeho zberu, skladovania a zneškodňovania spôsobom, ktorý nie je environmentálne šetrný v súlade nariadeniami účinnými v príslušnej jurisdikcii podľa ustanovení článku 6 ods. 1 písm. d) bodu i) a ii) dohovoru o POL,
8. Porušenie zákazu dovozu chemikálií, ktoré sú zahrnuté do prílohy III k Rotterdamskému dohovoru o udeľovaní predbežného súhlasu po predchádzajúcom ohlásení pre vybrané nebezpečné chemikálie a pesticídy v medzinárodnom obchode (UNEP/FAO) z 10. septembra 1998, uvedenej dovážajúcou zmluvnou stranou dohovoru v súlade s postupom predbežného súhlasu po predchádzajúcom ohlásení (PIC),
9. Porušenie zákazu výroby a spotreby špecifických látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu (t. j. chlórfluóruhl'ovodíky, halóny, tetrachlórmetán, trichlórétán, brómchlórmetán, metylbromid, hydrobrómofluorokarbóny

a hydrochlorofluorokarbóny) po ich vyradení v zmysle Viedenského dohovoru o ochrane ozónovej vrstvy a jeho Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu,

10. Porušenie zákazu vývozu nebezpečného odpadu v zmysle článku 1 ods. 1 a iného odpadu podľa článku 1 ods. 2 Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní z 22. marca 1989 (ďalej len „Bazilejský dohovor“) a v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 12. 7.2006, s. 1 – 98) [nariadenie (ES) č. 1013/2006], naposledy zmeneného delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2020/2174 z 19. októbra 2020 (Ú. v. EÚ L 433, 22.12.2020, s. 11 – 19)
  - a) do zmluvnej strany, ktorá zakázala dovoz takéhoto nebezpečného a iného odpadu [článok 4 ods. 1 písm. b) Bazilejského dohovoru],
  - b) do štátu dovozu podľa vymedzenia v článku 2 ods. 11 Bazilejského dohovoru, ktorý písomne nesúhlasí s konkrétnym dovozom, a to vtedy, ak daný štát dovozu nezakázal dovoz takéhoto nebezpečného odpadu [článok 4 ods. 1 písm. c) Bazilejského dohovoru],
  - c) do krajiny, ktorá nie je zmluvnou stranou Bazilejského dohovoru [článok 4 ods. 5 Bazilejského dohovoru],
  - d) do štátu dovozu, ak sa s takýmto nebezpečným odpadom alebo iným odpadom v danom štáte a na inom území nenakladá environmentálne šetrným spôsobom [článok 4 ods. 8 veta 1 Bazilejského dohovoru];
11. Porušenie zákazu vývozu nebezpečného odpadu z krajín uvedených v prílohe VII k Bazilejskému dohovoru do krajín, ktoré nie sú uvedené v prílohe VII [článok 4A Bazilejského dohovoru, článok 36 nariadenia (ES) č. 1013/2006];
12. Porušenie zákazu dovozu nebezpečného odpadu a iného odpadu z krajiny, ktorá nie je zmluvnou stranou Bazilejského dohovoru [článok 4 ods. 5 Bazilejského dohovoru].